

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka, v právní věci žalobkyně: **P. L.**, zastoupená JUDr. Petrem Dítě, LL.M. advokátem, se sídlem Horní náměstí 19, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 11. 2012, č. j. 61 Az 8/2012 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 1. 11. 2012, č. j. 61 Az 8/2012 - 23, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 24. 7. 2012, č. j. OAM-207/ZA-ZA04-ZA04-2012, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího

správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

Pokud se jedná o stížní námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu ministerstvem, lze odkázat na ustálenou judikaturu týkající se požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí. Z něj musí být patrné, že se ministerstvo dostatečně zabývalo všemi skutečnostmi, které stěžovatelka uvedla či které ve správním řízení jinak vyšly najevo, a to z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011 – 49, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010-107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS, oba dostupné na www.nssoud.cz.) Rozhodnutí ministerstva odpovídá uvedeným požadavkům a netrpí žádnou vadou, která by bránila krajskému soudu jej v mezích žalobních bodů přezkoumat (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS a na www.nssoud.cz).

K námitce nesprávného právního posouzení otázky, zda ekonomické potíže jak v zemi původu, tak v České republice představují důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní opakovaně vyslovil, že *„poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů.“* (viz rozsudek ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 Azs 268/2004 – 75, dostupný na www.nssoud.cz.) Uvedl také, že *„v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) ... nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval“* (viz rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, dostupný na www.nssoud.cz). Obdobně Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, dostupném na www.nssoud.cz, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu (...) ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona*

č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).“ Žádostí o udělení mezinárodní ochrany nelze řešit vlastní ekonomicky tíživou situací, a tím i zprostředkovaně tíživou situací dětí, které se nacházejí v zemi původu a jsou na žadateli existenčně závislé.

K námitce nesprávného posouzení důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako důvodu zvláštního zřetele hodného (v tomto případě tíživá ekonomická situace stěžovatelky a jejích dětí) pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že „na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.)“ (viz rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003). V rozsudku ze dne 28. 12. 2005, sp. zn. 6 Azs 182/2005 dále uvedl: „Humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu může být správním orgánem (tedy žalovaným) udělen pouze v případě hodného zvláštního zřetele. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a posouzení důvodů v každém konkrétním případě je otázkou správního uvážení žalovaného. Rozhodnutí správního orgánu, které je založeno na zákonem stanoveném správním uvážení, tedy podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického uvažování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Úsudek správního orgánu pak musí najít řádný odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby bylo zřejmé, z jakých podkladů bylo vycházeno, jak tyto podklady byly vyhodnoceny a ke jakému závěru správní orgán dospěl. Krajský soud byl tedy na základě žalobního bodu směřujícího do neudělení azylu z humanitárních důvodů limitován na zjištění, zda postup správního orgánu byl postupem zákonným a řádným způsobem nepřekračujícím meze volné úvahy správního orgánu, která je v § 14 zákona o azylu žalovanému umožněna.“ Dále viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, dostupné na www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotně právního postavení.

Z výše uvedených důvodů je kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelná, a proto ji Nejvyšší správní soud odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu